

VÁRNEGYED

2022.05.12-15.

MÁJUS 12-13.
KONFERENCIA ÉS VÁROSI SÉTÁK

MÁJUS 14-15.
NYITOTT HÁZAK HÉTVÉGÉJE

BUDAPEST100

Szerkesztette a Budapest100 csapata

Berzsák Barna	Edvy Athina	Polinszky Tibor
Csaba Enikő	Klaniczay János	Ránki Júlia
Cseh Edina	Kosztya Csilla	Sóki Dia
Horváth Henrietta	Lelkes Szilvia	Szj Barbara
Horváth Viola	Pokol Kriszta	Szőke Tímea

Felelős kiadó: KÉK – Kortárs Építészeti Központ Alapítvány
1111 Budapest, Bartók Béla út 10-12.
www.kek.org.hu

Design: Immanuel Simonsen
Nyomda: Vareg
Honlap: budapest100.hu

Csatlakozó épületek fotói: Budapest100 önkéntesek
Egyéb fotók: Dragon Tamás, Fortepan/Archiv für
Zeitgeschichte ETH Zürich / Agnes Hirschi, Horváth László,
Keresztes Magdi, Papp Géza, Polinszky Tibor

Kiemelt támogató: Budavári Önkormányzat
A programot a Nemzeti Kulturális Alap támogatja

KONFERENCIA

10

BEVEZETŐ

04

KÍSÉRŐPROGRAMOK

90

CSATLAKOZÓ ÉPÜLETEK

26

SÉTANAP

16

BUDAPEST100

Barátságos beszélgetésekkel, kíváncsi sétákkal, spéci programokkal érkeznek a Budapest100 május 14-15-én a Várnegyedbe. Vendégségbe jövünk, ismerkedünk a Bécsi kaputól a Dísz térig, a Tóth Árpád sétánytól a falak mentén kanyargó lépcsőkig. Bemutatjuk az itt élők történeteit, és azt is, milyen a modern élet az évszázados falak között.

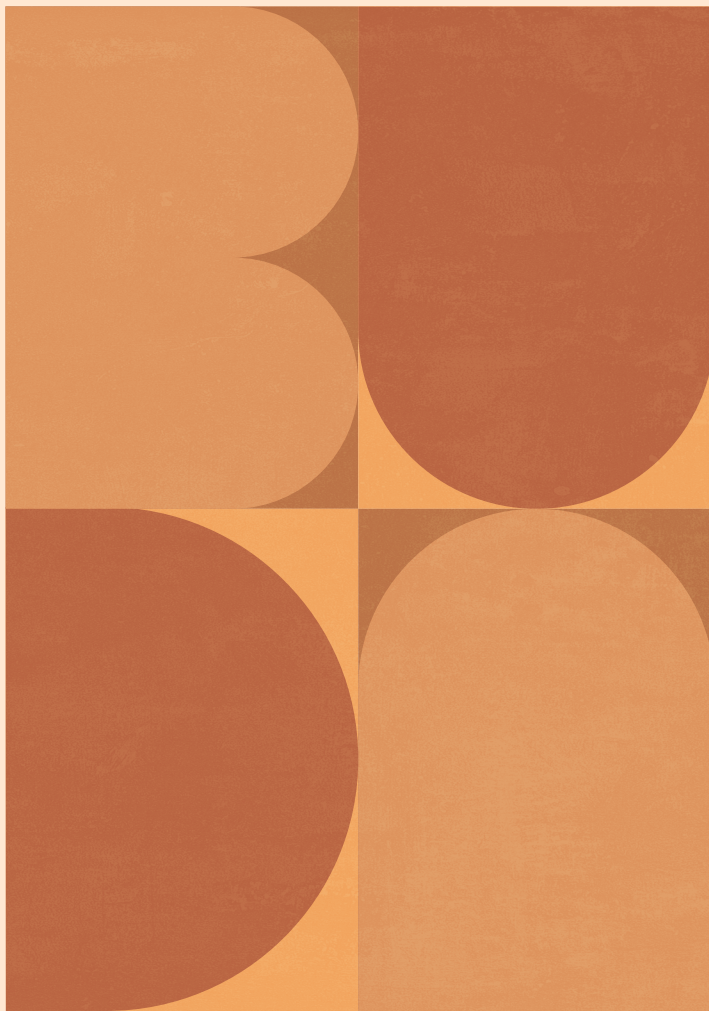
A Vár mindenkié: az egymáshoz illeszkedő házak történelmünk tanúi a 13. századtól a 21. századig. A kövek és az évszázados téglák találkozása a betonnal olyan építészeti örökség, amiről közösen szeretnénk beszélgetni. Mire vár a Vár? Ez itt a kérdés, amire az itt élők, a turisták és sokféle szakma együtt keresi választ a régi utcákat, az egykori ostromok nyomait és a városra nyíló pazar panorámát csodálva.

A Budapest100 sikeres civil ünnep, a közösségek és a város fesztiválja, egy hétféle, ami közelebb hozza egymáshoz a városlakókat, a szomszédokat, a generációkat.

A program 2011-ben indult az OSA Archívum és a KÉK – Kortárs Építészeti Központ kezdeményezésére a százéves házak ünnepeként. 2016 óta egy-egy városi téma vagy terület van a program fókuszában. A cél ma is az eredeti: bemutatni a pincétől a padlásig a házakat, megismerni a lakókkal és hozzájárulni új közösségek kialakulásához. A Budapest100 eseményeit önkéntesek és lokálpatrióták szervezik a házak lakóinak, illetve a részt vevő intézmények képviselőinek segítségével. Minden program ingyenes.

A város szellemét a házak őrzik – a történeteket a lakók tudják továbbadni, és erre mindig jó alkalom a Budapest100.

„Minden ház érdekes” – ez a mindenkori mottónk.

Programtípusok

BESZÉLGETÉS

GASZTRO

KIÁLLÍTÁS

SÉTA

ENGLISH FRIENDLY

KONCERT

GYEREKPROGRAM

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KÖZÖSSÉGI PROGRAM

ELŐADÁS

A Budapest100 nyilvános rendezvény, amelyen a szervezők a program dokumentálása és népszerűsítése érdekében fotókat/videókat is készítenek. A program látogatói, önkéntesei és szervezői részvételükkel automatikusan tudomásul veszik, hogy amennyiben a fotókon/videókon szerepelnek, úgy ezért semmilyen ellenszolgáltatási igénnyel nem élhetnek, illetve a program promóciója céljából történő felhasználást nem korlátozhatják. A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

A programfüzet a megnyitó házak címét és a kapcsolódó események időpontját tartalmazza.

1

A Várnegyedben többnyire kisebb, középkori eredetű házak állnak, ezért bizonyos esetekben előfordulhat, hogy a bejutásra egy kicsit várni kell, mert kevesen férnek el az udvarokban.

4

A programban részt vevő épületeket Budapest100 molinók jelölik a homlokzatokon. Ahol nem látható ilyen molinó, az a helyszín nem része a programunknak.

2

A részvételhez nem szükséges előzetes jelentkezés. A regisztrációhoz kötött programokat külön jelöljük.

5

Az egyes épületeknél szövegbuborékok jelölik a programok típusát.

7

A helyszínek és a programok a rendezvény idején szabadon és ingyenesen látogathatók.

3

A programok többnyire magyar nyelvűek. Az angol nyelvűeket külön jelöljük.

6

A végleges programleírások a budapest100.hu/programok oldalon érhetők el.

8

A VÁROST REJTJELEK SOKASÁGÁNAK LÁTOM, AMIK CSAK ARRÁ VÁRNAK, HOGY MEGFEJTSSEM ŐKET

The graphic consists of three overlapping semi-circles. The top semi-circle is a light brown color. The middle semi-circle is a dark brown or black color, overlapping the top one. The bottom semi-circle is a medium brown color, overlapping the middle one. The text 'A VÁROST REJTJELEK SOKASÁGÁNAK LÁTOM, AMIK CSAK ARRÁ VÁRNAK, HOGY MEGFEJTSSEM ŐKET' is arranged around the semi-circles: the top part is arched over the top semi-circle, and the bottom part is written vertically along the right side of the semi-circles.

KÖSZÖNTŐ

A Budai Várat mindenki ismeri, pontosabban ismerni véli, pedig számos ismeretlen részletet, izgalmas titkot rejt. A 2022-es évben a Budapest100 rendezvénysorozata ezért a Várnegyedre fókuszál. A Budapest100 csapata arra vállalkozott, hogy új nézőpontokból, friss szemlélettel ismertesse és szerettesse meg a városrészt, amelyben élünk. Ide kívánczik dr. Meggyesi Tamás építész találó gondolata: „A várost rejtjelek sokaságának látom, amik csak arra várnak, hogy megfejtsem őket.”

Örömmel vettünk részt a programszervezésben mint a terület gazdája és sok vári épület tulajdonosa. Bízom benne, hogy a Budapest100 programjain résztvevők nemcsak tudással, hanem érzelmekkel is gazdagodnak, a régi kincsek mellett a kortárs építészet értékeit is felfedezik.

Kellemes és érdekes időtöltést, szórakoztató rácsodálkozásokat kívánok:

Váradiné Naszályi Márta
polgármester

KONFERENCIA

KONFERENCIA A VÁRNEGYEDRŐL

VÁROS, LAKÓKÖRNYEZET, KARAKTER

DÁTUM

2022. MÁJUS 12.
CSÜTÖRTÖK 9:00-16:30

HELYSZÍN

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR,
BÉCSI KAPU TÉR 2-4.

REGISZTRÁCIÓ

BUDAPEST100.HU

EPIZÓDOK A BUDAI VÁRNEGYED TÖRTÉNETÉBŐL

A Kortárs Építészeti Központ és az
MTA Építészeti Tudományos Bizottságának
konferenciája

DÉLELŐTTI SZEKCIÓ

Moderátor: Pazár Béla

CS 9:00-12:30; 12:30-14:00 Büfé-ebéd és kávé

Bevezető: a konferencia céljáról
és programjáról

Ferkai András
Az MTA ÉTB elnöke

Köszöntő

Szj Barbara
művészettörténész
KÉK-Budapest100

Buda, a középkori Magyar Királyság
székvárosa. Feltárulkozás - megőrzés
- pusztulás

Végh András PhD
régész, történész

Buda, a keleties város

Papp Adrienn PhD
régész, történész

Itáliai és német építőmesterek
tevékenysége a budai polgárvárosban
a török kiűzése után

Gy. Balogh Ágnes PhD
építész

A újjáépülő barokk város Budán:
a laktanyáktól a főúri palotákig

Farbaky Péter PhD
építész,
művészettörténész

A historizmus léptékváltó építkezései
a polgárvárosban

Marótzty Katalin PhD
építész

11:30 Hozzászólások, vita

9:00 – 12:30

DÉLUTÁNI SZEKCIÓ

Moderátor: Wettstein Domonkos
CS 14:00-16:30

A budai Várnegyed műemléki kutatása
és helyreállítása 1945–1960 között

Ferkai András DSc
építész

Kortárs (modern) építészet és modern
(kortárs) műemlék-helyreállítások
a Várnegyedben

Vukoszávlyev Zorán PhD
építész

A budai Várnegyed szerepének
változásai a város egészében

Kádár Bálint PhD
építész

Fenntartható emberi környezet:
a budai polgárváros

Pazár Béla DLA
építész

15:45 Hozzászólások, vita

Zárszó

Pazár Béla DLA
építész

14:00–16:30

A 12. Budapest100 hétvégéjét megelőző pénteken tematikus városi sétákkal várjuk egész nap a Budai Várat és környezetét felfedezni vágyókat. A több mint tucatnyi túra változatos témákon és útvonalakon keresztül mutatja be a hétvégi események tágabb kontextusát. Titkos kerteken, elfeledett történeteken, ódon templomokon és kortárs építészetten keresztül ismerhetjük meg jobban az ideai fesztivál különleges helyszínét. A sétákon való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

Regisztráció: budapest100.hu
A találkozópontra a regisztrációt követően e-mailben küldjük.

01

A VÁRNEGYED EGY IDEGENVEZETŐ SZEMÉVEL

P 10:00–12:30, 14:00–16:30

A Budai Vár az a hely, amely újra meg újra meglepi még a tájékozottabb budai lakókat is. Sétánkon az alapokat nézzük át, de elhangzanak olyan érdekes történetek is, amelyek segítenek megérteni a parányi, mégis gazdag történelmű Várnegyed múltbéli életét.

A sétát vezeti: Tasner Levente idegenvezető, a Budapest100 önkéntese

02

VÍZIVÁROS KORTÁRS ÉPÍTÉSZE - KÉK VÁROSI SÉTÁK

P 11:00–13:30

A Budai Vár alatt elterülő Víziváros Buda egyik legrégebbi városrésze, mely a történelem során folyamatosan fejlődött. Így a mai napra a török időktől a barokk és a historizáló irányzatokon keresztül a huszadik századi modern és a kortárs stílusokig számos építészeti alkotás található itt. A különböző

trendek, történelmi korszakok szerves együttélése remek lehetőséget biztosít a magyar építészettörténet rövid áttekintésére, a séta során pedig a hét-köznapok rohanásában nem szembetűnő vízivárosi részletek megismerésére is alkalom nyílik.

A sétát vezeti: Klaniczay János építész, a KÉK kurátora

03

BUDA CASTLE THROUGH THE EYES OF A TOURIST GUIDE

P 13:00–15:30

Buda Castle is a place that can surprise even the most informed dwellers of Budapest. During this tour, we will touch the basics, though we'll also share some stories that help understand the rich history of this tiny district.

Tour guide: Ádám Marót

04

A SOHA BE NEM FEJEZHETŐ ÚJJÁÉPÍTÉSEK RÉTEGEI A BUDAVÁRI PALOTANEGYEDBEN

P 14:00–15:30

Nincs is talán más része Magyarországnak, amelyet a történelem során annyiszor építettek újjá régi és új koncepciók mentén, mint a Várhegy Szent György tér és a Tabán közötti területét. Ma is épp újjáépül a Palotanegyed, eltakarva, megkerülve, lerombolva, kicselezve és újjáépítve történelmi korszakokat és építészeti eszméket. Milyen értékek és érdekek mentén változott ilyen sokszor ezeknek a szimbolikus tereknek a formája? A séta során szó lesz a Tabán, a Várkert Bazár, a középkori, a barokk és a neobarokk palota rétegeiről, valamint a Szent György tér beépítéseiről is.

A sétát vezetik: Dr. Kádár Bálint, a KÉK elnöke, Ferkai András, az MTA ÉTB elnöke, valamint Pazár Béla DLA építész

05

A BUDAI VÁR ELFELEDETT TEPLOMAI

P 14:00–16:00

Bár a Mátyás-templomot mindenki ismeri, azt kevesebben tudják, hogy a Budai Vár ősi falai gótikus templomok, középkori zsinagógák, titkos temetőképolnák és barokk kolostorok maradványait is őrzik. A Templomséták Budapesten című könyv szerzője ezúttal előben meséli el a házak történeteit.

A sétát vezeti: Zubreczki Dávid
építészeti mesemondó

06

RECONSTRUCTED SPACES AND GARDENS: FROM MOSCOW SQUARE TO THE CASTLE GARDEN BAZAAR - GUIDING ARCHITECTS BUDAPEST

P 14:00–16:30

On this walk we will focus on the renewed sites around the Castle District. We will dive into the long history of Széll Kálmán/Moszkva Square, get to know two examples of the more recent

history of wooden and brick architecture and ask ourselves how successful the reconstructions are at the old Buda Town Hall, the Carmelite Monastery and the Castle Garden Bazaar.

Tour guide: Arne Hübner, architect, Guiding Architects Budapest

07

**FÁTÓL-FÁIG A VÁRNEGYEDBEN,
AVAGY A ZÖLD ÖRÖKSÉG NYOMÁBAN**
P 15:00–16:30

Sétánk a Várnegyed zöld örökségéről szól. Mit keresnek a Bécsi kapu mellett törökmogyorók? Melyik udvaron rejtőzik Budapest egyetlen védett szőlőtőkéje? Milyen fa alatt üldögélt a II. világháború idején Carl Lutz svájci diplomata, aki több tízezer budapesti zsidó polgár megmentéséért a Világ Igaza kitüntetését kapta? No, és hány és hány generáció sétált már a Tóth Árpád sétányon, s mit láthattak eleink a hegyek felé tekintve? Többek között ilyen kérdésekre keressük a válaszokat. **A sétát vezeti:** Viczián Zsófia, a Budapesti fák c. könyv szerzője, a Budapest100 önkéntese

08

**„A VÁROSI LEVEGŐ SZABADDÁ TESZ”
– ÉLET A KÖZÉPKORI BUDÁN**
P 15:00–16:30

Mindenkit meghívunk egy képzeletbeli középkori vásári forgatagba, amelynek díszlete a budai Várnegyed utcái és házai lesznek. Megismerjük hajdani lakóinak mindennapi életét és a történelem viharos éveiben vállalt különleges szerepüket. Sőt, a sétán még az is kiderül, hogy jobb volt-e a levegő a középkori városokban, mint a falvakban.

A sétát vezeti: Gyetvai Gabriella, a Budapest100 önkéntese

10

**A VÁRBAZÁRTÓL A
BATTHYÁNY TÉRIG**

P 15:00–16:30

Főnt a Budai Vár, lent a Lánchíd, a kettő között a Víziváros. Ez a városrész őrzi a középkort, a török időket, a barokk polgári világát, a reformkor klasszicizmusát, az arisztokrácia és a bankvilág reprezentatív palotáit, de a két háború közti modern és a mai, kortárs építészetet is. Egy utcában az egész történelem.

A sétát vezeti: Sugár Péter építész

09

**„LEGYEN A HORVÁTH-KERTBEN,
BUDÁN!” – IRODALMI SÉTA A
KRISZTINAVÁROSBAN**

P 15:00–17:00

Az Imagine sétáján irány a századfordulós Krisztinaváros és a Vár! Gondolatban térjünk be együtt a Philadelphia kávéházba, híres íróinkkal találkozni! Keressük fel Ottlik otthonát, s ha már arra járunk, derítsük ki, hogy hová költözött Babits a Palotanegyedből és hogy hol élt Szabó Magda! Indulhatunk?

A sétát vezeti: Stella Szonja, az Imagine Budapest túravezetője

«EGY UTCÁBAN
AZ EGÉSZ
TÖRTÉNELEM.»

11

A VÁRNEGYED NÉVADÓINK NYOMÁBAN

P 16:00–17:30

Minden utcanév egy történetet rejt. A Várnegyed utcái több évszázad történelméről mesélnek, köveit hétköznapi emberek, művészek, politikusok léptei koptatták. Sétánkon a Várbeli utcák elnevezéseit megfejtve tekintünk be a negyed egykori lakóinak hétköznapijaiba és fontos eseményeibe.

A sétát vezeti: Harmath-Gyetyay Enikő építész, a Budapest100 önkéntese

12

„MÉG EGY HETET NEM BÍRUNK KI” – OSTROM AZ ÚRI UTCÁBAN, 1944/45 P 17:00–19:00

Túlélési tippek és trükkök Budapest 1944/45-ös ostromából: sétálóinkat az Uri utca háborús mindennapjainak megismerésére invitáljuk. Körkép az utcából, ahol egymás mellett éltek (túl) utcagyerekekkel verekedő nemes kisasszonyok, angol kémek, embermentők – és néhány kósza szellem. Bemutatkozik a csikótűzhelyes légoltalmi konyhák, pin-cemisék, szükségkórházak „úri” világa.

A sétát vezetik: Tarnai Eszter és Lőrincz Andrea történészek, a Budapest100 önkéntesei

13

A TABÁNTÓL A VÉRMEZŐN ÁT A VÁRIG

P 17:00-19:30

Épület- és kultúrtörténeti sétára indulunk a Vár mögött. A Tabánból indulva megismerjük a régi városrész történetét és egy kicsit a Gellérthegy irányába is elnézünk. Szó lesz az Alagút történetéről, foghíjak beépítéséről, titkosszolgálatról, és a helyi irodalomtörténet világába is betekintünk. Sétánkat a Vérmezőn zárjuk régi és új fejlesztések között.

A sétát vezeti: Torma Tamás
építészetkritikus

14

SZOBROK ÉS REJTÉLYEK – A BUDAI VÁRNEGYED ISMERETLEN OLDALA

P 17:30–19:00

A várnegyedi séták során sokszor olyan híres szobrok mellett haladunk el, amelyek keletkezéséről és művészeti hátteréről nagyon keveset tudunk. Aki szeretné megtudni, hogy milyen összefüggések és kapcsolódások vannak a

Várnegyed múltja és a szobrok között, csatlakozzon a csoporthoz!

A sétát vezeti: Juhász Bálint
művészettörténész, a Budapest100
önkéntese

15

ÚJÉPÍTÉS ÉS ÚJJÁÉPÍTÉS A VÁRBAN - KÉK VÁROSI SÉTÁK

P 18:00–20:00

A Teherelosztó nincs többé, épületét a közelmúltban elbontották. A séta során ezért a Teherelosztó esetéből kiindulva az érdeklődők megismerkedhetnek a budavári örökségvédelem kiemelt példáival és különféle mintáival: sétánkon látni fogjuk a különféle korszakok eltérő hozzáállásait, de az is kiderül, hogy maradt még Virág Csaba-épület a Várban!

A sétát vezeti: Papp Géza, a Fővárosi
Blog szerzője

CSATLAKOZÓ ÉPÜLETEK

Bécsi kapu tér 8.	30
Bécsi kapu tér 2-4.	32
Bécsi kapu tér 5.	34

B

Dísz tér 12.	35
Dísz tér 13.	36
Dísz tér 14.	37
Dísz tér 16.	38

D

Fortuna utca 7.	40
Fortuna utca 14.	41
Fortuna utca 4.	42

F

Hajadon utca 2.	44
-----------------	----

H

Kapisztrán tér 1.	46
Kapisztrán tér 6.	48

K

Nándor utca 4. 50

N

Országház utca 4. 52

Országház utca 5. 54

Országház utca 13. 56

Országház utca 17. 58

Országház utca 16. 60

Darda utca 2 (Orsz. 16) 61

Országház utca 21. 62

O

Szentháromság utca 13. 64

Szentháromság tér 2. 65

S

Táncsics Mihály utca 17. 66

Táncsics Mihály utca 26. 67

Táncsics Mihály utca 5. 68

Táncsics Mihály utca 16. 70

Táncsics Mihály utca 23. 71

Tárnok utca 5. 72

Tárnok utca 16. 74

Tárnok utca 3. 75

Tárnok utca 9-11. 76

Tárnok utca 6. 78

T

Úri utca 4. 79

Úri utca 10. 80

Úri utca 6. 81

Úri utca 24. 82

Úri utca 15. 84

Úri utca 45. 85

Úri utca 48-50. 86

Úri utca 64-66. 88

U

BÉCSI KAPU TÉR 8.

SZOMBAT • VASÁRNAP

12:00–18:00

ELŐADÁS

GYEREKPROGRAM

KIÁLLÍTÁS

ENGLISH FRIENDLY

Stílusok és korok harmonikus együttélése jellemzi a két külön épületből összeforrt sarokházat a középkori falmaradványoktól a biedermeier szekkókon át az 1930-ban gróf Esterházy Móric által hozzáépítettett zárterkélyig. Lakói joggal büszkék az udvarban található szőlőtőkére: ők mentették meg és kezdeményezték védetté nyilvánítását, amikor a házkezelőség annak idején ki akarta vágatni.

12:00–16:00

SZ 12:00–18:00, V 12:00–16:00

A ház legrégebbi lakójának személyes emlékeivel fűszerezett épülettörténeti kiállítás

SZ 12:00–18:00, V 12:00–16:00

Lovrity Anna Katalin kortárs szőnyegek kiállítása a porolóállványon

SZ 13:00, SZ 14:00

Payer Károly restaurátor beavatja az érdeklődőket a legutóbbi homlokzatrekonstrukció titkaiba

SZ 12:00–18:00, V 12:00–16:00

Kifestő, memóriajáték és kirakók

Programszervező:

Kovács Katalin, Lovrity Anna Katalin,

Hauenstein Mátyás

Kutató: Hauenstein Mátyás

Fotó: Dragon Tamás

BÉCSI KAPU TÉR 2-4.

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR ORSZÁGOS LEVÉLTÁRA

SZOMBAT - VASÁRNAP

10:00–18:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

SÉTA

KIÁLLÍTÁS

ENGLISH FRIENDLY

Az Országos Levéltár már száz éve uralja a Bécsi kapu tér látványát, egyben őrizi a magyar államiség kulcsfontosságú dokumentumait: a legrégebbi itt őrzött irat 1109-ből származik, azonban története Szent Istvánig nyúlik vissza. A Pecz Samu által tervezett historizáló épület egyedülálló, mivel kizárólag levéltári célokra épült 1913 és 1923 között.

SZ, V 10:30, 12:00, 13:30, 15:00, 16:30

Vezetett épületbejárás magyar nyelven: a séta során a látogatók megismerkedhetnek a levéltár és épülete történetével

SZ, V 11:00, 12:30, 14:00, 15:30, 17:00 Vezetett épületbejárás angol nyelven: a séta során a látogatók megismerkedhetnek a levéltár és épülete történetével

SZ, V 10:00–18:00

Kamarakiállítás a levéltár történetéről. A Lovagteremben kiállított iratok és fényképek segítségével ismerkedhetnek meg a látogatók a levéltár elmúlt száz évének történetével, amelynek két kiemelkedő, ám tragikus pontja volt az 1945-ös és 1956-os szovjet tűzérsgői csapás, amely nemcsak az épületre, hanem az iratanyagra nézve is is pusztító volt.

SZ, V 10:30, 12:00, 13:30, 15:00, 16:30 Iratbemutató a levéltár történetéről – A Lovagteremben kiállított iratok és fényképek segítségével ismerkedhetnek meg a látogatók a levéltár elmúlt száz évének történetével. Az iratbemutatót követően nyugdíjas levéltáros kollégáink osztanak meg személyes történeteket a levéltár múltjából.

SZ, V 11:00, 15:00

Tematikus séta a levéltár körül. Az érdeklődők megtekinthetik, milyen változásokon ment keresztül az évek során a Bécsi kapu téri palota épülete

SZ, V 11:00, 13:00, 15:00, 17:00 Raktárséta iratörző kollégáinkkal

SZ, V 11:00, 14:00

Adatbázisok használata a személyes célú kutatások során – panelbeszélgetés. A Kutatószolgálat munkatársai bemutatják, hogy miként lehet a családfa-kutatás során felhasználni az online adatbázisokat és válaszolnak a felmerülő kérdésekre.

A nyitvatartás alatt az épület önálló bejárására is van lehetőség, a Nemzet Emlékezete című kiállításunk pedig ingyenesen megtekinthető.

Programszervezők: Fényes Erika, Miklós Dániel, Palcsó Anna
Kutató: Magyar Nemzeti Levéltár
Fotó: Dragon Tamás

BÉCSI KAPU TÉR 5.

SZOMBAT

15:00–18:00

BESZÉLGETÉS

GYEREKPROGRAM

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KIÁLLÍTÁS

A sarokház pompás, klasszicizáló késő barokk homlokzatát Lobner János Pál patkolókovács alakíttatta ki az 1780-as években. A 19. században Szeth Kristóf budai városkapitánynak és családjának adott otthont. A II. világháború alatt tetőzete elpusztult és helyreállítási munkálatokra szorult.

SZ 15:00–18:00

A ház legrégebbi lakója, Konczos Éva festőművész kiállítása

SZ 15:00–18:00 Puzzle, fotósarok nem csak gyerekeknek

SZ 16:00–18:00 Három a kislány!
Beszélgetés a ház lakóival: Kati, Dani és Éva mesélnek

Programszervező: Tóth Villó,
Ágoston Boglárka
Kutató: Ágoston Boglárka
Fotó: Dragon Tamás

DÍSZ TÉR 12.

SZOMBAT – VASÁRNAP

10:00–17:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KIÁLLÍTÁS

A ház 1892-ben került báró marosnémeti és nádaskai dr. Edelsheim-Gyulai II. Lipót (1863–1928) tulajdonába, aki 1913-ban építtette át a 17. századi házat, amely korábban Buda polgármesterének családjáé is volt. Itt született unokája, gróf Edelsheim-Gyulai Ilona (1918–2013), Horthy Miklós menyje. Részben ebben a házban szervezték 1944 szeptemberében az ország háborúból való kiugrási kísérletét.

SZ, V 10:00–17:00

Háztörténeli kiállítás. Az érdeklődőket egy sajátos nyomozásra invitáljuk, ahol a kiállításon keresztül megismerhetik, hogyan fejtette meg a házban lakó Somlai úr az épület rejtélyes szerkezetét.

SZ 11:00–12:00, 15:00–16:00

Somlai Tibor tárlatvezetése
Regisztráció: budapest100.hu

V 11:00–12:00, 15:00–16:00

Fésüs Mónika tárlatvezetése
Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező:

Balkó Dorottya, Faddi Bianka,
Fésüs Mónika, Somlai Tibor
Kutató: Fésüs Mónika, Somlai Tibor
Fotó: Glavánovits Martin

DÍSZ TÉR 13.

SZOMBAT – VASÁRNAS

10:00–16:00

ELŐADÁS

Már a középkorban is lakóház állt itt, amelynek nyomait a kapualj első szakaszán ma is látni. A ház mai formáját 1815-ben nyerte el, amikor Vörösne Hiemer Katalin akkori tulajdonos számára klasszicista stílusban átépítették. Az ablakok fölé ekkor kerültek az antik mitológiai ábrázolások, valamint ekkor egészült ki a ház Schmelhegger Mátyás kovácsoltvas remekműveivel, köztük a lépcsőfeljáró ajtajával.

SZ, V 11:00–12:00, 14:00–15:00

A ház történetének rövid bemutatása

Programszervező:

Novozánszki Réka, Szeift Igor

Kutató: Kasztovszky Anna

Fotó: Kovallik Viktória

DÍSZ TÉR 14.

SZOMBAT

13:00–14:00 / 15:00–16:00

BESZÉLGETÉS ÉPÜLETBEJÁRÁS

GYEREKPROGRAM SÉTA

Az épület térre néző része a II. világháborúban nagyrészt megsemmisült, helyreállításakor a 19. századi alakját vették figyelembe. A középkorban is lakóház állt itt, benne különböző iparosok, kézművesek műhelyével. Az épület maradványainak felhasználásával a 18. század elején alakították át, majd a 19. század második felében a Gerliczy család is jelentősen átépítette. A ház nem műemlék, de régészetiileg védett.

SZ 13:00–14:00, 15:00–16:00

Az épület történetét ismertető séta, interaktív feladattal a gyerekeknek

Programszervező: Béres Kinga Renáta

Kutató: Béres Kinga Renáta

Fotó: Polgár Ádám

DÍSZ TÉR 16.

SZOMBAT – VASÁRNAP

10:00–17:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

SÉTA

A tér sarkán álló egykori barokk épületet 1893-ban eklektikus stílusban, neorokokó díszítéssel építették háromemeletesre. A '30-as évekig két sarkán tornyok voltak, amiket statikai okból lebontottak. A háború után kívülről kétemeletesre építették újjá. A ház földszintjén lévő Korona cukrászdában működött a Korona Pódium Mikes Lilla színésznő vezetésével.

**SZ, V 10:00–11:00, 12:00–13:00,
14:00–15:00, 16:00–17:00**

A ház bemutatása, majd körséta a Dísz téren több ház bemutatásával

Programszervező: Vogl Elemér
Kutató: Orova Melinda
Fotó: Kálmán Dániel

FORTUNA UTCA 7.

SZOMBAT

12:00–18:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KIÁLLÍTÁS

Az eredetileg kora barokk épületet 1959-ben állították helyre kevés megmaradt részletének felhasználásával. A világháborús ostrom során leomlott házból csak az íves kapukeret néhány töredéke, pl. torzfejet formázó domborműves záróköve és az emeleti ablakok szemöldökét díszítő egyik angyalfejes faragvány maradt fenn, a többi rekonstruálták.

SZ 12:00–18:00

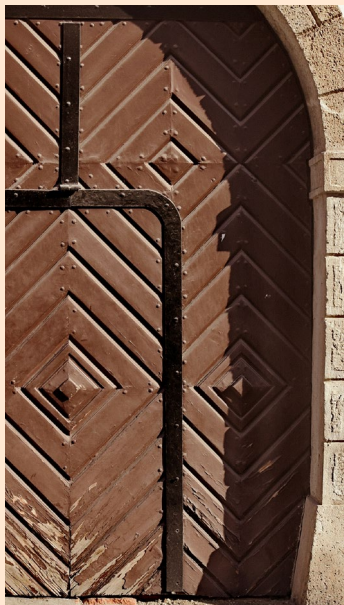
Kiállítás a ház történetéről a kapualjban, betekintés az udvarba

Programszervező:

Bereznai Petra, Szombat Éva

Kutató: Bereznai Petra

Fotó: Horváth László

FORTUNA UTCA 14.

PIERROT ÉTTEREM

CSAK A PROGRAM IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

ÉPÜLETBEJÁRÁS

A kis méretű, egyemeletes barokk lakóház földszintjén korábban asztalosműhely és pékség is üzemelt. A Pierrot 1982-ben nyitott meg Budapest első privát kávéházaként a 13. századi falak között. A klasszikus magyar konyha és a romantikus hangulat számos hírességet vonzott az évek során.

SZ, V 9:00-12:00

Épületbejárás

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező:

Pierrot Étterem munkatársai

Kutató: Harmath-Gyetzay Enikő

Fotó: Kálmán Dániel

FORTUNA UTCA 4.

CSAK A PROGRAM IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

ÉPÜLETBEJÁRÁS

ENGLISH FRIENDLY

A török időkre nyúlik vissza az egykori Fortuna Szálló épületének története, mely három középkori ház egybeépítéséből jött létre. A Budai Vár egyik legimpozánsabb házának falai közt a 18. század eleje óta működött többek között rajziskola és bíróság, sőt fogadó, ahol II. József is megszállt. 1966-tól egy ideig a Vendéglátóipari Múzeum működött benne, ma pedig ismét fogadó, St. George Hotel néven. Egyszintes utcafrontja tekintélyes méretű házat, udvart és pincét rejt.

SZ, V 10:00, 11:00, 13:00

Vezetett séták angol nyelven Tasner Leventével, a házat kutató önkéntessel, idegenvezetővel

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Tasner Levente

Kutató: Tasner Levente

Fotó: Dragon Tamás

HAJADON UTCA 2.

SZOMBAT - VASÁRNAP

10:00–18:00

ELŐADÁS

GYEREKPROGRAM

KONCERT

ENGLISH FRIENDLY

1910 tavaszán az Úri, Hajadon és Tárnok utca találkozásánál épült fel a Budai Vár első szecessziós épülete, földszintjét ekkor a Városi Gyógyszertár foglalta el. A II. világháború után a középkori arányok visszaállítása érdekében két emeletét visszabontották, így nyerte el mostani arculatát. Úgy tűnik, a ház a főváros legkeskenyebb (2,5 méter széles) utcájának sarkán áll.

SZ 14:30–15:00

Batyu–Borbély duó

A jazz és a népzene, a néptánc és a kortárs tánc improvizációkkal fűszerezett találkozása Farkas Zoltán „Batyu” (ütőgardon, tapan, tánc) néptáncos, koreográfus, a ház lakója, és Borbély Mihály (tárogató, klarinét, szaxofon, furulya, kaval) muzsikus, a Vujicsics együttes tagjának előadása.

SZ 16:30–17:15

Karsai András és vendégei operett és musical előadása

Házunk születési évében mutatták be a legtöbb operettet Bécsben, szám szerint ötvenegyet. A műfaj Budapesten is népszerű lett, 1910-ben tartották a Luxemburg grófja és a Cigányszerelem pesti bemutatóját is. Ezt a pezsgő világot idézi fel előadásunk.

V 10:00–13:00

Az Az Asztalom Műhellyel a ház mintáit stencilezzük

A ház többször eltűnt díszítését pótlandó újragondoltuk a belső falfelületeket. A gödöllői Az Asztalom Műhely közreműködésével a hétvégén a látogatók is kipróbálhatják a stencilezést az 1900-as évek elejéről származó, a brit Henry Richards által tervezett majolikamintával.

V 12:00–15:00

Rigó Róbert farestaurátor a bejárati kapu felújításáról

Nemrég nyerte vissza régi fényét a ház egyik fő ékessége: restaurátorunk fél évre a házba költözött és aprólékos munkával megtisztította az eredeti kaput minden felesleges elemtől (többek között a II. világháborús repeszektől), pótolta a hiányait és kezelte a felületet. Most visszajön hozzánk, hogy bemutassa a felújítás történetét, illetve munkaeszközeit.

V 14:00–17:00

Kulcsár Bence kovácsmester a szecessziós elötető készítéséről

A bejárati kapu 2018-ban nyerte el “koronáját”, amikor felkerült a gyönyörű kovácsoltvas elötető, amelyet Kulcsár Bence kovácsmester készített. Vendégünk bemutatja ezt a munkáját, és sok más szépséggel együtt a modern és hagyományos kovácsmesterség titkait.

Programszervező: Tamási Dóra

Kutató: Kővári Katinka

Fotó: B. Tier Noémi

KAPISZTRÁN TÉR 7.

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

ÉPÜLETBEJÁRÁS

SÉTA

CSAK A PROGRAM IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

A belső udvaros, kétemeletes, klasszicista épületet Kimnach Lajos építőmester építette saját magának 1835-ben az addig üres, erődítési területen lévő telken. Az épületet az örökösök 1855-ben eladták a Kincstárnak. 1876-ban Ámon József terve alapján átalakították és kibővítették az államigazgatás és a hadsereg nyomtatványait, illetve értékcikkek előállító Magyar Királyi Állami Nyomda számára, amely 117 évig, 1993-ig működött itt.

Az épületegyüttest a nyomda kiköltözése után a Budavári Önkormányzat vásárolta meg, hogy a vársoháza épülete legyen. Az átalakítás, illetve helyreállítás az Országos Műemléki Hivatal előírásai szerint történt. Az ipari célú toldalékokat visszabontották, az udvart üvegtetővel fedték be. A földszinti részen helyreállították az eredeti festéseket, s az épületet műalkotásokkal díszítették.

Kapualjában a pestisjárvány borzalmait ábrázoló féldombormű, a Szentháromság-emlékmű egyik eredeti darabja látható. Az aula négy, erényeket ábrázoló neoklasszicista

szobra Bauer Mihály és Uhrl Ferenc alkotásai, melyek a régi pesti Városházát díszítették egykor. Az aula két oldalfalán egy-egy nagy méretű képet helyeztek el: Iványi Grünwald Béla (1867–1940) Budavár alapítójának állít emléket a “IV. Béla hazatér” című alkotásával, Vágó Pál (1853–1928) pedig az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc előtt tiszteleg “Budavár bevétele 1849. május 21.” című képével.

SZ 10:00, 12:00

Épülettörténeti séta

Regisztráció: budapest100.hu

SZ 11:00–14:00

Hol dolgozik a polgármester? Váradiné Naszályi Márta polgármester személyesen megnyitja irodáját az érdeklődők előtt

SZ 11:00–14:00

Próbálja ki, milyen egy testületi ülés! Üljön be a polgármesteri, Jegyzői székbe, szólaljon fel mint képviselő, szavazzon igennel, nemmel vagy tartózkodjon: a Városháza Testületi Ülésterme nyitva áll, mini testületi ülésre invitáljuk a látogatókat!

V 14:00, 16:00

Épülettörténeti séta

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező:

Budavári Önkormányzat

Kutató: Nyári Melinda

Fotó: Nyári Melinda

KAPISZTRÁN TÉR Ó.

CSAK A PROGRAM IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

SÉTA

A középkorban épült Mária Magdolna-templom volt már az idők során dzsámi, koronázási helyszín, helyőrségi templom és szovjet katonák rejtekhelye is. 1944-45-ben súlyosan megsérült, a templomhajót elbontották. Napjainkban a helyreállított torony panorámakilátóként szolgál, a romkertben pedig óránként harangjáték szólal meg.

V 15:00–15:45, 17:00–17:45

A Kapisztrán tér titkai

Miért kék ruhában repül az apáca a házfa-lon keresztül? Hogy kerültek kínai ágyúk a Budai Várba? Működik-e a harangjáték, ha beleszap a villám? Mennyi hibát lehet felhalmozni egyetlen emléktáblán?

Mi köze van Kapisztrán Szent Jánosnak az 1919-es proletárdiktatúrához? Miért állt őt különböző helyen ugyanannak a görög istennőnek a szobra, míg visszak-erült majdnem eredeti helyére? Hányszor szerepel Szent István arcmása az általa megrendelt koronázási paláston? Ezekre a kérdésekre is választ kaphatnak mind-azok, akik részt vesznek a Kapisztrán tér nevezetességeit bemutató sétán.

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező:

Réthy Ákos, a Budatower – Mária Magdolna Torony üzemeltetője

Kutató: Tarnai Eszter

Fotó: Kőhegyi Erika

NÁNDOR UTCA 4.

SZOMBAT • VASÁRNAP

12:00–18:00

BESZÉLGETÉS

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KONCERT

KÖZÖSSÉGI PROGRAM

KIÁLLÍTÁS

ENGLISH FRIENDLY

A klasszicista stílusú saroképület 1820 körül épült egy elpusztult középkori lakóház helyén. „Levágott” sarokszegletében 1935-ben trafikot alakítottak ki, ami 2021-ig üzemelt. Az évek során többször átépítették, mai külsejét az emeleti félköríves ablakokkal a II. világháború után kapta meg. A sarokrész párkányzatai közt található Melocco Miklós klarisszákra emlékező, „Falon átrepülő apáca” szobra.

14:00–18:00

SZ 12:00–18:00

Épülettörténeti kiállítás: képek, alaprajzok, érdekességek

SZ 16:00–17:00

Beszélgetés a lakókkal

SZ 17:00–18:00

Tolcsvay László, a ház lakója, zenész, énekes, zeneszerző, előadóművész minikoncertje

V 14:00–18:00

Épülettörténeti kiállítás: képek, alaprajzok, érdekességek

V 15:00, 16:00, 17:00

Pincebejárás – az elfalazott barlang

Programszervező: Kolumbán Zsuzsi, Molnár Szilvia, Sibak Julianna
Kutató: Sibak Julianna
Fotó: Polinszky Tibor

ORSZÁGHÁZ U. 4.

SZOMBAT • VASÁRNAP

10:00–12:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS ELŐADÁS

SÉTA KIÁLLÍTÁS

Az Országház utca 4. jelenlegi állapotában egy L-alakú, középkori alapokon emelt barokk és klasszicista lakóház. A helyén egykor álló középkori épület néhány fal kivételével az 1686-os ostrom alatt teljesen elpusztult. A házat a budai vár visszafoglalása során erősen sérült állapotból Förderer Gáspár bognármester állíttatta helyre 1758-ban – ezt a falban talált alapkő bizonyítja.

SZ 10:00–12:00

Háztörténeti bemutató

V 14:30 Házséta kvízzjátékkal

V 15:00–16:00 Pincejárás csoportoknak

Regisztráció: budapest100.hu

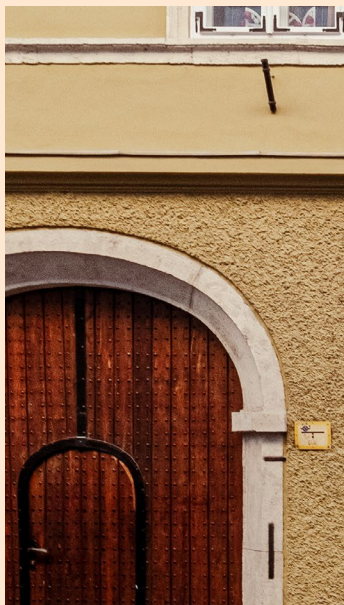
Programszervező:

Gúth Ildikó Éva, Szita Barbara

Kutató: Jankovits Anton

Fotó: Papp Géza

14:30–17:00

ORSZÁGHÁZ U. 5.

VASÁRNAP

14:00–20:00

GYEREKPROGRAM

KIÁLLÍTÁS

ÉPÜLETBEJÁRÁS

BESZÉLGETÉS

Az Országház utca és a Fortuna köz sarkán álló ház magán viseli a budavári lakónegyed épületeinek jellegzetes motívumait. Középkori eredetű, egyemeletes, copf stílusú lakóház, ám nagy, L-alakú udvara és kapualja az egyik legkülönlegesebbé teszik a környéken. Lakói között a leghíresebb Zichy Géza gróf, de a ház köthető Kovács Kati énekeshez is, aki a 70-es években itt forgatott norvég útifilmben szerepelt.

V 14:00–20:00

Ház- és utcatörténeti kiállítás

V 14:00–20:00

Kincsvadászat kicsiknek

V 15:00–16:00

Pince- és épületbejárás a ház lakóival

Regisztráció: budapest100.hu

V 17:00–18:00

Múltidézés a lakókkal és környékbeliekkel

Programszervező: Balogh Éva,
Gáspár Judit, Bagoly Gábor
Kutató: Andódy Dóra
Fotó: Polinszky Tibor

ORSZÁGHÁZ U. 13.

SZOMBAT - VASÁRNAP

13:00–18:00

ELŐADÁS KONCERT KIÁLLÍTÁS

SÉTA ENGLISH FRIENDLY

Zártsorú, U-alakú beépítésű, egyemeletes lakóház értékes középkori és barokk belső részletekkel. A 15. századból származik a mai épület magját képező középkori lakóház, amely az 1686. évi ostrom idején elpusztult, de kapualja és földszintjének egy része, a kapualjtól délre lévő bordás keresztboltozatos helyiséggel épen maradt. A 18. század elején újjáépítették.

SZ 15:00–15:30, 16:00–16:30

Barokk blockflöte minikoncert a kertben

SZ, V 14:00–15:00, 17:00–18:00

Szilágyi József: Otthon és úton – felolvasás és dedikálás

SZ, V 13:00–18:00

Hegyesi György festményeinek kiállítása

SZ, V 13:00–18:00

Meglepetés finomság

Programszervező:

Ágoston Boglárka, Csató Judit

Kutató: Csató Judit

Fotó: Polinszky Tibor

ORSZÁGHÁZ U. 17.

SZOMBAT • VASÁRNAP

12:00–13:00

15:00–17:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

Ha a mondás szerint a szívhez a gyomron át vezet az út, akkor az Országház utca történetébe ezen a házon keresztül. Egy ideig Sütő utca volt a neve a Spiegel-házként is emlegetett épület miatt, mert itt lakott 1701-től Spiegel Bernát pékmester. Az épület majd' 200 évig sütődeként működött. Ezt követte a Régi Országház Vendéglő, majd napjainkban a Maison Bistro & Hotel. Az utca 1790-ben, a budai Országházban tartott országgyűlés után kapta mai nevét.

SZ 12:00–13:00 Ebédre hangoló háztörténeti és pincebejárás, amely betekintést enged a Vár legnagyobb egybefüggő pincéjébe, a rejtélyek titkos zugába

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező:

Mester-Csíki Borbála, Karsai Dóra

Kutató: Mester-Csíki Borbála,

Karsai Dóra

Fotó: Polinszky Tibor

ORSZÁGHÁZ U. 16.

ELELMISZER

SZOMBAT

10:00–17:00

KÖZÖSSÉGI PROGRAM

KIÁLLÍTÁS

GYEREKPROGRAM

ÉPÜLETBEJÁRÁS

A középkori alapokon nyugvó épületről 1390 óta vannak feljegyzések. Egykori tulajdonosai között találunk firenzei kereskedőt, lengyel bírót, és a Zennegg Gasse (Dárda utca) névadóját. Fischle Friedrich 1863-ban Máltás Hugót bízta meg az ingatlan áttervezési munkáival, aki nála lakott a Fortuna Szállóban. A házban működik a Vár egyik legrégebb csemegeüzlete, s innen nyílik a Várbarlang bejárata is.

SZ 10:00–17:00

A ház megtekintése, épülettörténeti kiállítás

**SZ 10:45, 11:45, 12:45, 13:45,
14:45, 15:45**

Vezetett épülettörténeti séták
pincelátogatással

SZ 10:00–17:00

Gyereksarok

SZ 10:00–17:00

Kincsvadászat, Vár-kvíz,
mentálistérkép-készítés

Programszervező:

Gasparikné Jóna Katalin,
Michaletzky Márta, Pakot Ágnes
Kutató: Michaletzky Márta
Fotó: Polgár Ádám

DÁRDA UTCA 2.

SZOMBAT

10:15–16:35

KONCERT ÉPÜLETBEJÁRÁS

ENGLISH FRIENDLY

Az Országház u. 16. alatt rejlő barlang is kitarja kapuját az érdeklődők előtt: a Dárda utca felől lehet bejutni a természetes barlangba, ahol középkori pincék, labirintus, világháborús óvóhely is van. 800 évnyi történelemmel és különleges földtani viszonyokkal ismerkedhetnek a résztvevők a húszperces kedvcsináló séta során. A program 12 éves kortól ajánlott. A barlangban 12 fok mellett magas páratartalom jellemző.

A maximum 15 fős barlang séták az Országház u. 16. udvaráról indulnak. Regisztráció nincs, a túrán érkezési sorrendben lehet részt venni korlátozott létszámú csoportokban.

A Budai Vár-barlang a Duna-Ipoly

Nemzeti Park által szervezett 1,5 órás barlangtúrák keretében is látogatható.

SZ 10:15, 11:15, 12:15, 13:15, 14:15, 15:15
Vezetett barlang séták

SZ 16:15–16:35

Az Osztrák Intézet Kórusának műsora a Budai Vár-barlangban

Programszervező:

a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság csapata, Timárné R. Viki, Gasparikné

Jóna Katalin,

Michaletzky Márta, Pakot Ágnes

Kutató: Michaletzky Márta

Fotó: Polgár Ádám

SZOMBAT - VASÁRNAP

10:00–21:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KONCERT

ENGLISH FRIENDLY

Az épület az 1720-as években épült, eredetileg a Rakovszky család tulajdonában volt. A Magyar Tudományos Akadémiához az 1994. évi XL. A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvény hatályával került. Az egyszerű barokk homlokzatú, felújított épületben különféle korokat felidéző, részben muzeális értékű berendezési tárgyak, antik bútorok egészítik ki az épület „kőbe vésett” emlékeit. A műemlék épület még ma is sok érdekességet rejt az idelátogatók számára.

**SZ, V 10:00, 12:00, 14:00,
16:00, 18:00, 20:00**

Az épületről szóló fotókiállítás megtekintése és a ház bemutatása (nagyobb érdeklődés esetén a köztes időben is) vezetéssel, igény esetén angol nyelvű fordítással is

Regisztráció: budapest100.hu

SZ 15:00

Az MTA kamarakórusának koncertje

SZ, V 20:30

Hajnal Melinda pánsípművész koncertje
A koncerteket követően megkóstolhatják az „MTA borát”

Programszervező:

Hirt Erika, Nagy Dávid (Felelős vezető:

Buskó Sándor mb. igazgató)

Tárlatvezető: Báthory Gábor építész,

az MTA munkatársa

Kutató: Budapest100

Fotó: Kiss Andrea

SZENTHÁROMSÁG U. 13.

SZOMBAT

10:00–16:00

KIÁLLÍTÁS

A Farkasdy Zoltán által tervezett házat 1969-ben adták át. Az épület több érdekességet rejt. Alatta pincebarlang van, ahol légoltalmi sziklakórház és óvóhely létesült. A falon még látható a LÉGÓ-PINCE felirat. A ház alapja még a középkorból maradt meg és a 32. számú házba is átnyúlik. A földszinten mindig voltak üzletek. Igazi időutazást tehetünk, ha megnézzük a fotókat az egykori Behram presszóról.

SZ 10:00–16:00

Háztörténeti kiállítás

Programszervező: Szalai Krisztina

Kutató: Szádvári Lídia,

Schneider-Bánfalvi Tamás

Fotó: Trostovszky Júlia

SZENTHÁROMSÁG TÉR 2.

BUDAVÁRI NAGYBOLDOGASSZONY-TEMPLOM (MÁTYÁS-TEMPLOM)

CSAK A PROGRAM IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

ÉPÜLETBEJÁRÁS

A Mátyás-templom a budai Várnegyed egyik legnépszerűbb és leglátogatottabb nevezetessége. A 13. században alapított templom épülete őrzi a magyar történelem gazdag örökségét. Története során többször átépítették, a II. világháború utáni restaurálása 1954-ben kezdődött és az 1970-es évekig tartott. Különleges építészeti és művészeti kincsek várják az ide érkező látogatókat.

V 14:30–15:30

Épületbejárás

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Skublics Mária

Kutató: Farbakyné Deklava Lilla

Fotó: Polgár Ádám

TÁNCSICS MIHÁLY U. 17.

SZOMBAT – VASÁRNAP

15:00–18:00

BESZÉLGETÉS

KIÁLLÍTÁS

ENGLISH FRIENDLY

A középkori budai zsidónegyed két épületének romjain épült 18. századi ház jelenlegi külsejét 1982-ben nyerte el az 1910-es átépítést és az 1964-es helyreállítást követően. A 20. század első felében az Apponyi család tulajdona és lakóhelye volt.

SZ, V 15:00–18:00

Kiállítás a ház történetéről, beszélgetés a lakókkal

Programszervező: Béres Júlia,

Merker Iván, Hüttl Melinda

Kutató: Merker Iván

Fotó: Juhász Bálint

TÁNCICS MIHÁLY U. 26.

VASÁRNAP

10:00–18:00

ELŐADÁS KONCERT

ENGLISH FRIENDLY

A Táncsics Mihály utca 26. eredetileg polgárháznak épült a 14. században, később többször átépítették. A 17. századi falképek alapján feltételezhető, hogy ebben az időben már több volt egyszerű lakóháznál: lehetett a rabbi háza vagy zsinagóga is. Az 1964-es helyreállítás után a középkori budai zsidóságot bemutató kiállítótérre alakították, 2018 óta pedig hétvégente zsinagógaként is működik.

V 11:00–11:45

Takács Ágoston régész, muzeológus, a BTM Vármúzeum Középkori Kőtára gyűjteményvezetőjének előadása a zsinagóga és a középkori budai zsidóság történetéről

V 13:00–13:45

Faith Asher rabbi (a Budavári Zsinagóga rabbija) előadása a zsidó misztikáról

V 14:00

Klezmer zene

A zsinagóga férőhelye 30 fő, udvarán 50-en férnek el. A résztvevőket érkezési sorrendben fogadjuk.

Programszervező: EMIH - Magyar Zsidó Szövetség, Nagy Gabriella
Kutató: Szij Barbara, Takács Ágoston
Fotó: Kálmán Dániel

TANCSICS MIHÁLY U. 5.

SZOMBAT – VASÁRNAP

10:00–18:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KIÁLLÍTÁS

ENGLISH FRIENDLY

A középkori ház egyik érdekessége a mélypincében lévő ciszterna, melyet már a török időkben is használtak, állítólag hűtőkamraként. A mélyből a magasba iramodunk: a Koller Galéria képzőművészeti remekein túl páratlan kilátás nyílik Amerigo Tot emlékszobájából a Vár alatti területre, a Margit-szigetre, a Dunára és Pestre.

SZ, V 10:00–18:00 A Koller Galéria kiállításának megtekintése

SZ, V 10:00–18:00 Plakátkiállítás Amerigo Totról, Koller Györgyről és a galériáról

SZ, V 14:00–14:30, 15:00–15:30
Épületbejárás a Budapest100 önkéntesével

Programszervező:
Cziegler Mária, Stein Fanni
Kutató: Cziegler Mária
Fotó: Petrány Máté

TÁNCSICS MIHÁLY U. 16.

SZOMBAT

10:00–18:00

GYEREKPROGRAM

KIÁLLÍTÁS

ÉPÜLETBEJÁRÁS

A 17. századi ház építtetője Hans Hueber kádármester volt. Ékessége a homlokzatát díszítő barokk falfestmény és a kapualjban látható, Olaszországból származó, bibliai témájú kő dombormű. A ház épségben vészelte át az 1723-as budai tűzvészt, később számos alkalommal átépítették (a melléképület Hauszmann Alajos munkája), boltíves pincéje összekapcsolódik a Vár alatti alagútrendszerrel.

SZ 10:00–18:00

Kiállítás a ház történetéről a kapualjban, betekintés az udvarba

SZ 10:00–12:00

Gyerekprogram az udvaron

SZ 14:00–15:00, 15:00–16:00

Háztörténeti bemutató, bepillantás a pincébe

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Budinszky Dóra
Kutató: Kulcsár Júlia, Loksa Zsanett
Fotó: Keresztes Magdi

TÁNCICS MIHÁLY U. 23.

CSAK A PROGRAMOK IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

KÖZÖSSÉGI PROGRAM

SÉTA

KIÁLLÍTÁS

A neobarokk lépcsőházban látható címeres kandallópárkány is emlékeztet arra, hogy az épület 1868–1945 között a Zichy-család tulajdonában volt a 21. és 25. számú házzal együtt.

A különleges hangulatú kertben sétálva képzeletünkben megelevenedhetnek az 1461-ben épült zsinagóga látogatói csakúgy, mint az 1920-as években a palotában tartott Napkelet-estek vendégei.

SZ, V 11:00–12:00 ÉS 14:00–15:00

Vezetett háztörténeli séta: a ház és egykori lakóinak története
Háztörténeli kiállítás, a barokk szoborkert maradványainak megtekintése

SZ, V 17:30–19:30

Bor, zene, irodalom – Zichy Rafaelné egykori irodalmi estélyeinek nyomán hangulatos irodalmi összeállítás a Napkelet folyóirat (1923–1940) alkotóinak írásaiból

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező:

Kis Adrienn, Kollarits Kriszta,

Pickó Anna, Vadász Ágnes

Kutató: Vadász Ágnes

Fotó: Benedek Tamás

TÁRNOK UTCA 5.

SZOMBAT – VASÁRNAP

10:00–18:00

BESZÉLGETÉS

KIÁLLÍTÁS

KONCERT

GYEREKPROGRAM

ENGLISH FRIENDLY

SÉTA

KÖZÖSSÉGI PROGRAM

Ez az aransárga homlokzatú ház 14. századból származó középkori maradványokat rejt barokk részletei mögött. A 20. század elején megfordult itt a művészeti élet színe-java, hiszen az épület ekkor az irodalmi mecénás, báró Hatvany Lajos tulajdonában volt. A rezidenciát tőle a dúsgazdag francia ékszerész, Louis Cartier vásárolta meg felesége, Almásy Jacqueline grófnő kedvéért. Az ostromot követő felújítások során 15. századi falfestések nyomait találták az udvari homlokzaton.

SZ, V 10:00–18:00

Ház- és lakótörténeti kiállítás az udvaron sok-sok érdekességgel

A budai Várnegyed régen és ma – Kép- és filmvetítések a nap folyamán
Állandó gyerekarok: színezés, rajzolás, alkotás

Beszélgetés a ház lakójával, Dragonits Márta belsőépítésszel, aki ebben a házban nőtt fel

SZ, V 10:30–13:00

Az én házam az én VÁRAM – Gyerekfoglalkozás Hajdu Orsi drámapedagógussal

Különböző kreatív technikák alkalmazásával a kicsik megalkothatják saját álomházukat. Játékos kincskeresés közben a gyerekek felfedezhetik a ház és a kert rejtett zugait, érdekességeit.

SZ 14:00–15:00

A Várnegyed bemutatása vezetett séta keretében Szabó József idegenvezetővel (indulás a ház udvaráról)

SZ 17:00–18:00

Két csellóra hangszerelve – ismert dal-
lamok csendülnek fel Borbély Kristóf és
Madarasi Szabolcs előadásában

V 14:00–15:00

Interaktív Improvizációs Színház – közös
játék a Momentán Társulat improvizációs
osztályának növendékeivel

Regisztráció: budapest100.hu

V 15:00–16:00

Élő népzene multság Klenk Réka és
barátai előadásában

V 17:00–18:00

Budapest100 záró koncert gitárral,
énekel Fábíán Flóra és Adorjáni Máté
előadásában

Programszervező:

Hajdu Orsolya, Juhász Eszter, Kovács
Ágnes, Liszka Zsófi, Szabó József

Kutató: Kovács Ágnes

Fotó: Glavánovits Martin

TÁRNOK UTCA 16.

ARANY HORDÓ ÉTTEREM

CSAK A PROGRAM IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

ÉPÜLETBEJÁRÁS

Középkori kereskedőház jelentős maradványait őrző épület a Tárnok utca és az Anna utca sarkán. Az Anna utca felőli oldalon egy gótikus árukiadó ablakot, illetve egy boltajtót állítottak helyre. A Tárnok utcai oldalt sokkal több átalakítás érte az újkorban, ezért itt a helyreállított konzolsor idézi a középkori épület tömegét. A középkori részletekben gazdag belsőben az Arany Hordó étterem működik.

SZ 10:00–11:00

Épületbejárás

Programszervező: Arany Hordó Étterem munkatársai

Kutató: Budapest100

Fotó: Göllner Pál

TÁRNOK UTCA 3.

CSAK A PROGRAMOK IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

BESZÉLGETÉS

ELŐADÁS

KIÁLLÍTÁS

Már az 1400-as évekből vannak írásos emlékek az azóta többször átépített, klasszicista stílusú lakóházzal. A 20. század elején a festőként is ismert báró Madarassy-Beck Ilona napfényműtermet építtetett rá, mai formáját pedig a '60-as években, id. Janáky István tervei alapján nyerte el. Emléktábla jelzi, hogy itt élt a magát magyarnak valló német zeneszerző, Volkmann Róbert, valamint a görög szobrászművész, Makrisz Agamemnon.

SZ, V 11:00, 13:00, 15:00, 17:00

Háznéző séta, kiállítás és mese a ház hányattatott múltjáról és különleges lakói életéről, munkásságáról, műveiről egy Peloponnészoszi-félszigeten eredt fűgefa alatt.

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Boris Ilona
Kutató: Boris Ilona, Nemes Patrícia
Fotó: Kovalik Viktória

TÁRNOK UTCA 9-11.

BUDAVÁRI ÁLTALÁNOS ISKOLA

SZOMBAT

10:00–15:00

ÉPÜLETBEJÁRÁS

GYEREKPROGRAM

ELŐADÁS

KIÁLLÍTÁS

KONCERT

ENGLISH FRIENDLY

A budavári oktatás története 1867-re nyúlik vissza, amikor a jezsuiták iskola-komplexumot létesítettek a mai Hilton Hotel helyén. A Hess András teret emiatt sokáig Iskola térnek nevezték. Az itt álló épületekben a II. világháború végéig folyt oktatás. 1963-ig a Táncsics Mihály utca 7-ben működött általános iskola, melyet az épület leromlott állapota miatt a Tárnok utcába telepítettek át. A jelenlegi iskolaépület 1968–69-ben, a háborúban elpusztult Esterházy-palota helyén épült fel.

SZ 10:00–15:00

Épülettörténeti kiállítás; kiállítás az iskola diákjainak és tanárainak alkotásaiból.

SZ 10:00–14:00

Gyereksarok: mesehallgatás, kézműveskedés, játékok

SZ 10:00–15:00

Épületbejárás óránként az iskola tanárainak és tanulóinak vezetésével (az utolsó csoport 14:00-kor indul)

Regisztráció: budapest100.hu

SZ 11:00, 13:00

Guided building tours in English
Please register at budapest100.hu

SZ 10:30–15:00

Rövid előadások az iskola tanulói, tanárai és a szülők közreműködésével
Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Fekete Dorka
Kutató: Fekete Dorka
Fotó: Csertán Tamás

TÁRNOK UTCA 6.

SZOMBAT - VASÁRNAP

10:00–17:00

GYEREKPROGRAM

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KIÁLLÍTÁS

A Várnegyed egyik legapróbb épülete, igazi kis ékszerdoboz, amely korai klasszicista kialakítását 1810-ben kapta. A ház azonban nemcsak építészeti szempontból érdekes, hanem az egykor itt lakó fűszerkereskedő miatt is, aki 1841-ben botrányba került egy szerelmi ügy kapcsán. A szép belső udvarban ma is látható a régi várfal egy része, valamint egy pincelejárát.

SZ, V 10:00–17:00

Épülettörténeti kiállítás

SZ, V 15:00–16:00

Fűszerfelismerő játék és kirakó

SZ, V 16:00–17:00

Herédi Attila levéltáros előadása a ház történetéről

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Ondrej Ildikó

Kutató: Herédi Attila, Ondrej Ildikó

Fotó: Polinszky Tibor

ÚRI UTCA 4.

SZOMBAT • VASÁRNAP

10:00–12:00

ELŐADÁS

KIÁLLÍTÁS

SÉTA

A háborús foghíj helyén 1967-ben átadott, Kapsza Miklós által tervezett lakóépület jó példa arra, hogyan lehet úgy életet lehelni a több száz éves múlt romjaiba, hogy egyszerre láttasson az időben vissza és egyúttal a jövőbe is, lakható tereket létrehozva, tartva az arányokat, simulva a környezethez, a szomszéd épületekhez. Erre utal a kapubejáró, az árkádok, az ódon udvar és az innen nyíló pince.

13:00–15:00

SZ 10:00–12:00, V 13:00–15:00

Háztörténeti kiállítás az udvaron

SZ 10:00–12:00

A pincebeli kőtár megnyitása, műtárgyak vezetett megtekintése.

20 perces bontásokban pincetúrák a Budapesti Történeti Múzeum munkatár-sa, Takács Ágoston régész vezetésével

V 14:00–14:30

Egy város modellt áll - a Jelen! Alkotói csoport színházi előadása a kertben kb. 35 percben

Programszervező:

Volkov Alexandra, Balogh Gábor

Kutató: Balogh Gábor

Fotó: Szokodi Bea

ÚRI UTCA 10.

CSAK A PROGRAMOK IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

BESZÉLGETÉS

KIÁLLÍTÁS

A mai modern ház Lipták Irén építész tervei alapján épült 1966-ban az Országos Takarékpénztár megbízásából, miután a II. világháborús ostrom során a korábbi épület súlyosan megsérült. A telek története több mint 600 évre nyúlik vissza: a róla szóló első írásos dokumentum 1399-ből származik. Itt élt többek között Fejér György fehérvári káptalan, és II. Lajos legendás alkincstartója, Szerencsés Imre is.

SZ 10:00–14:00, V 13:00–16:00

Fényképképző kiállítás az udvaron: mesél a múlt és a jelen. A ház történetének és híres lakóinak bemutatása

Programszervező: Takács Anita

Kutató: Takács Anita

Fotó: Takács Anita

ÚRI UTCA 6.

SZOMBAT – VASÁRNAP

10:00–16:00

BESZÉLGETÉS

KONCERT

ENGLISH FRIENDLY

Egyike a Várnegyed „Nikotex” házainak. Ezt a jelzőt fiatal építészek használták az ötvenes évek első felében épült „semleges” lakóházakra, a csökkentett nikotintartalmú dohányrura utalva. Az ostrom okozta sérüléseket ilyen stílusban építették újjá az utcaképhez illeszkedve. Itt lakott élete utolsó évtizedeiben Borsos Miklós (1906–1990) szobrászművész.

SZ 11:00–12:00

Beszélgetés a ház lakójával, Borsos Miklós szobrász egykori szomszédjával a házról és a művészzől

Regisztráció: budapest100.hu

SZ, V 10:00–16:00

Borsos Miklós-emlékszoba látogatása

Regisztráció: budapest100.hu

Max. 10 fő, félóránként kivéve szombat 11:00–12:00 között, mikor a beszélgetés van Borsos Miklós egykori szomszédjával. Ebben az időben az emlékszoba látogatása szünetel

SZ 15:00–15:30

ProFun Kórus minikoncertje

Programszervező:
Krasznai Zsuzsanna,
Prosinger Lívía, Vertes Judit
Kutató: Krasznai Zsuzsanna
Fotó: Szokodi Bea

ÚRI UTCA 24.

SZOMBAT • VASÁRNAP

10:00–13:00

ELŐADÁS

KIÁLLÍTÁS

SÉTA

A 14. században épült házból hírneműnek maradt a bejárati előcsarnok két oldalán látható gótikus ülőfülke-sor, melyeken öt kőfaragójel is felfedezhető. 1700 körül a házat Baitz János Kristóf későbbi budai polgármester építtette újjá barokk stílusban. A ház lakói között volt Erkel Ferenc zeneszerző, és ma is itt lakik a Bánsághi Tibor Vince–Schwarcz Mária festőházaspár.

14:00–18:00

SZ 11:00–12:00

„Amikor még gázlámpák világítottak...” – visszaemlékezések a budai Várnegyedre. Mesél: Major Frigyes fotóművész, aki 1959 óta az Úri utca lakója

V 14:00–15:00, 16:00–17:00

Beszélgetés a ház lakóival, Bánsághi Tibor Vince és Schwarcz Mária festőművészekkel

V 15:00–18:00

Középkori képregényeink: a kályhacsempék – középkori történetek és kifestő gyerekeknek

Programszervező: Rakonczy Rita

Kutató: Pattantyús Manga

Fotó: Dragon Tamás

ÚRI UTCA 15.

SZOMBAT-VASÁRNPAP

10:00–13:00

KONCERT

ELŐADÁS

KIÁLLÍTÁS

ENGLISH FRIENDLY

A ház híres vendége volt Patrick Leigh Fermor brit író, aki 1934-ben gyalogosan keresztülvágott Európán, majd évtizedekkel később megírta ifjúkori utazását. Az épületben Raoul Wallenberg, valamint titkárnöje, a görög származású grófnő, Nákó Erzsébet és a háztulajdonos Berg-család jóvoltából sok zsidó üldözött is menedékre talált a vészkorszak idején, amit emléktábla jelez az arra járóknak.

SZ, V 11:00, 12:00

Nákó, Berg, Wallenberg: Úri utcai embermentők – Kiss Henrietta előadása (kb. 15 perc)

SZ, V 10:00–13:00

Érdekes vendégek az Úri utca 15-ben: Raoul Wallenberg, Patrick Leigh Fermor – kiállítás az udvaron

Fotókiállítás a ház archív és új képeiből

Harmonikaszó az udvaron – balkáni és klezmer-dallamok

Pogácsa, bor és frissítő várja a látogatókat

Programszervező: Bácskay Andrea

Kutató: Bácskay Andrea

Fotó: Bácskay Andrea

ÚRI UTCA 45.

CSAK A PROGRAMOK IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

BESZÉLGETÉS

ELŐADÁS

SÉTA

ÉPÜLETBEJÁRÁS

KÖZÖSSÉGI PROGRAM

Két középkori ház maradványainak felhasználásával a 18. század elején felépített egyemeletes barokk épület. Lépcsős homlokzata az eredeti középkori elrendezést őrzi. Első ismert lakója 1403-ban a zsámbéki prépostság francia alapítójának leszármazottja, Zsámboki Simon. 1932-ben a Zwack család vásárolta meg, akik neobarokk formában átépítették. Ma a Haydneum Magyar Régizenei Központnak ad otthont.

SZ 14:00–15:00

Háztörténeti séta a középkortól a Haydneumig

Regisztráció: budapest100.hu

SZ 15:00–16:00

“Das ist ein Unikum!” - A Zwack család Úri utcai múltjáról a Zwack Múzeum munkatársai mesélnek

Regisztráció: budapest100.hu

SZ 16:00–17:00

Zenetörténeti “séta” és beszélgetés a Haydneum munkatársaival

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Rakonczay Rita

Kutató: Tóth Judit

Fotó: Polinszky Tibor

ÚRI UTCA 48-50.

SZOMBAT • VASÁRNAP

11:00–18:00

ELŐADÁS

KIÁLLÍTÁS

ÉPÜLETBEJÁRÁS

ENGLISH FRIENDLY

GYEREKPROGRAM

A Berényi–Zichy-palotaként ismert, középkori alapokon álló, különleges német barokk díszítésű kapuval ellátott épület Albert Kázmér herceg magyar helytartó palotájaként, később hadtestfőparancsnokságként, majd honvédelmi miniszteri rezidenciaként is szolgált. A második világháborúban elpusztult nyugati szárny helyén épült modern társasházban élt Lengyel József író, és maga az építész, Török Ferenc is.

12:00–17:00

SZ 11:00–18:00

Épülettörténeti kiállítás, gyerekeknek: színező és kvíz

SZ 11:30–12:00

Házmesék

SZ 12:30–13:30, 13:30–14:30

Pincétől padlásig séta

Regisztráció: budapest100.hu

SZ 15:00–16:00, 16:30–17:30

Albert tescheni herceg és Buda-Kulcsár Krisztina előadása

Regisztráció: budapest100.hu

V 12:30–13:00

Házmesék

V 13:30, 14:30, 15:30

Pincétől padlásig séta

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Refle-Tatár Barbara,
Horváth Hanka, Puskás Anna
Kutató: Puskás Anna
Fotó: Kőhegyi Erika

CSAK A PROGRAM IDEJE ALATT LÁTOGATHATÓ

SÉTA

A kéteemeletes eklektikus épület külseje nem árulja el, hogy kapualját még ma is a 14. századból származó gótikus ülőfülkesor díszíti. A 18. század elején a skót bencések építkeztek itt, a mai épület bérháznak épült 1884-ben. 1938 és 1945 között itt működött a német nagykövetség. 1953-ban a Főváros ide költöztette út-híd-közmű tervező vállalatát (FŐMTI). 1994 óta Németország Nagykövetsége tevékenykedik újból az épületben.

SZ 10:00, 11:00, 12:00, 13:00

Épülettörténeti séta

Regisztráció: budapest100.hu

Programszervező: Német Nagykövetség
Budapest

Kutató: Balogh Gábor

Fotó: Polgár Ádám, Polinszky Tibor

KÍSÉRŐPROGRAMOK

01

KŐ KÖVÖN NEM MARADT... ÉS MI ÉPÜLT A HELYÉN?

SZ, V 9:00–11:30

Séta a Várban a háború után épült lakóházak bemutatásával. A nagyon komoly háborús károkat elszenvedett Vár helyreállításának első lépése egy részletes felmérés elkészítése volt. A bontásra ítélt romos épületek eltakarítása után a tervezést követően kezdődött meg a foghíjak beépítése. Kik vettek részt a tervezésben? Milyen szempontok alapján készültek a tervek? Mi a mai kor emberének véleménye az eredményről? Megbecsüljük alkotásaikat? A séta során ezekre a kérdésekre keressük a választ.

A sétát vezeti: Horváth Edina építész
Regisztráció: budapest100.hu

«MINDEN UTCANÉV EGY TÖRTÉNETET REJT.»

02

A VÁRNEGYED NÉVADÓINAK NYOMÁBAN

SZ, V 10:00–18:00

Minden utcanév egy történetet rejt. A Várnegyed utcái több évszázad történelméről mesélnek, köveit hétköznapi emberek, művészek, politikusok léptei koptatták. Sétánkon a Várbeli utcák elnevezéseit megfejtve tekintünk be a negyed egykori lakóinak hétköznapijaiba és fontos eseményeibe.

A sétát vezeti: Harmath-Gyetvay Enikő építész, a Budapest100 önkéntese
Regisztráció: budapest100.hu

03

VÁRNEGYED EGYKOR ÉS MOST - KÖZÖSSÉGI KIÁLLÍTÁS A VÁRNEGYED GALÉRIÁBAN SZ, V 10:00-18:00

A Várnegyed Galéria Fortepan klubja a közösségi fotóarchívum Várban készült képein látható helyszínekhez, helyzetekhez keresett személyes és mai kapcsolódásokat, majd a klub tagjai egy mentorált folyamat során maguk is készítettek képeket. A kiállítás így összeköti a múlt ábrázolásait a kortárs mindennapokkal, megalkotva a Várnegyed szubjektív képgyűjteményét, a jelen archívumát.

Helyszín: Várnegyed Galéria, Batthyány utca 67. (két perc sétára a várfaltól)
Közreműködők: Fodor Fanni, Szabó R. János, Török Tímea, valamint a Fortepan klub tagjai

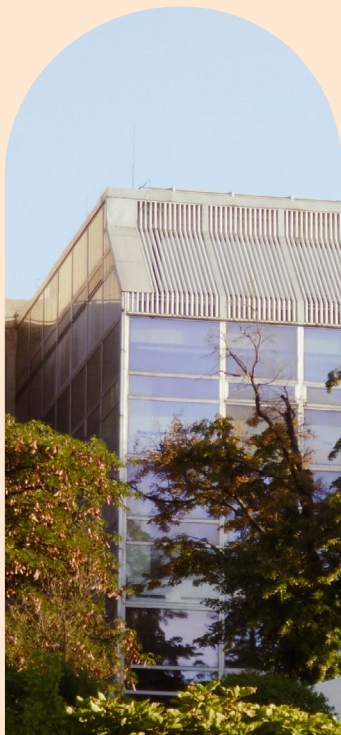
A DÖNTÉS ALTERNATÍVÁJA - KIÁLLÍTÁS

SZ, V 10:00 -18:00

A Villamos Teherelosztó bontásának bejelentésekor a Megfagyott Muzsikus pályázatára három nap alatt 36-an küldték el terveiket, bebizonyítva, hogy lenne más lehetőség. A hajdani Teherelosztó helyén nyílt köztéri kiállításon mutatjuk be a fejünk felett hozott döntés ellenére érkezett alternatívákat.

Helyszín: Nándor utca 5.

Közreműködő: Építész Szakkollégium

06

**KIÉ A BUDAI VÁRNEGYED?
KIÁLLÍTÁS EGY ÉPÍTÉSZETI-
KÖRNYEZETPSZICHOLÓGIAI TÉMÁJÚ
KURZUS HALLGATÓINAK MUNKÁIBÓL**
SZ, V 10:00–18:00

A Budai Várnegyedben számos érdekes téma van, amelyeken keresztül a városi élet bonyolult rendszere szemléltethető. A Vár ugyanis nemcsak kulturális, igazgatási vagy turisztikai központ, hanem lakó-, szolgáltatási és rekreációs terület is. A Budapest100 alkalmával megrendezett kiállításon egyetemi hallgatók építészeti-környezetpszichológiai témákat dolgoznak fel a Várral kapcsolatban.

Közreműködő: Az ELTE PPK Ember- Környezet Tranzakció Intézete által indított „A város felfedezése: városi séták és terepgyakorlatok építészeti és környezetpszichológiai megközelítésben” című kurzus hallgatói

Helyszín: Országház utca 13.
Országház utcai Könyvtár

05

KINCSES VÁR
SZ, V 10:00–18:00

Fedezd fel a Várat egy több állomásos séta segítségével! A Várban kisméretű dobozokat rejtettünk el, melyekben egy-egy érdekesség és egy rövid feladvány található. Ezek vezetnek majd el a következő állomásra. A séta minden korosztály számára ideális, játszható csoportokban vagy akár egyedül is.

Kezdőpont: Dísz tér 14.

Közreműködők: A Budapest100 mentorcsoportja - Bartal Dávid, Bíró Hajnalka, Béres Kinga Renáta, Krasznai Bora

08

SZOBROK ÉS REJTÉLYEK – A BUDAI VÁRNEGYED ISMERETLEN OLDALA
SZ 10:30–12:00

A várnegyedí séták során sokszor olyan híres szobrok mellett haladunk el, amelyek keletkezéséről és művészeti hátteréről nagyon keveset tudunk. Aki szeretné megtudni, hogy milyen összefüggések és kapcsolódások vannak a Várnegyed múltja és a szobrok között, csatlakozzon a csoporthoz!

A sétát vezeti:

Juhász Bálint művészettörténész, a Budapest100 önkéntese
Regisztráció: budapest100.hu

«MILYEN FA
ALATT ÜLDÖGÉLT
CARL LUTZ?»

07

**„A VÁROSI LEVEGŐ SZABADDÁ TESZ”
– ÉLET A KÖZÉPKORI BUDÁN**
SZ, V 10:30–12:00

Mindenkit meghívunk egy képzeletbeli középkori vásári forgatagba, amelynek díszlete a budai Várnegyed utcái és házai lesznek. Megismerjük hajdani lakóinak mindennapi életét és a történelem viharos éveiben vállalt különleges szerepüket. Sőt, a sétán még az is kiderül, hogy jobb volt-e a levegő a középkori városokban, mint a falvakban.

A sétát vezeti: Gyetvai Gabriella,
a Budapest100 önkéntese
Regisztráció: budapest100.hu

09

**FÁTÓL-FÁIG A VÁRNEGYEDBEN,
AVAGY A ZÖLD ÖRÖKSÉG NYOMÁBAN**
SZ, V 11:00–12:30

Sétánk a Várnegyed zöld örökségéről szól. Mit keresnek a Bécsi kapu mellett törökmogyorók? Melyik udvaron rejtőzik Budapest egyetlen védett szőlőtöve? Milyen fa alatt üldögélt Carl Lutz? No, és hány és hány generáció sétált már a Tóth Árpád sétányon, s mit láthattak eleink a hegyek felé tekintve? Többek között ilyen kérdésekre keressük a válaszokat.

A sétát vezeti: Viczián Zsófia, a Budapesti fák c. könyv szerzője
Regisztráció: budapest100.hu

10

**A VALÓSÁGHOZ AZ ÚT
A FIKCIÓN ÁT VEZET**
SZ 11:00–12:30, 14:00–15:30

Hajnali séták, elpusztult könyvtárak, emberli lexikonok, romos telkeken emberpár és kanyargós utcák. Hogyan visznek bennünket végig irodalmi szövegek a város talán leginkább díszletszerű helyszínén, a Budai Vár épületein, ahol semmi nem az, aminek látszik? A fikció mellett azt is megtudhatjuk, hogy milyen valós, de regénybe illő történetek bújnak meg a falak mentén.

A sétát vezeti: Csonka Laura történész és Sóki Diána, a PIM múzeumpedagógusa
Regisztráció: budapest100.hu

**URBANITY – A VÁROS, AHOL TE
HOZOD A DÖNTÉSEKET!**
SZ, V 11:00–18:00

Van helye a Várnegyedben a graffitinek? Hűsölnél a szökőkútban? Növeli a biztonságérzetet a térfigyelő kamera? Igen? Nem? Egyértelmű? Vagy mégsem? A Golden Cubes-nyertes Urbanity társasban fiatalok és felnőttek, ismerősök és ismeretlenek osztják meg tapasztalatukat, tudásukat és véleményüket a hétköznapi városi élet alakulásáról. A beszélgetés alapján pedig folyamatosan épül a játékváros!

Regisztráció nem szükséges, a játék maximum létszáma 16 fő. Kezds félóránként. A játék 11 éves kortól ajánlott.

Helyszín: Szentháromság tér
Közreműködő: kultúrAktív Egyesület

«VAN HELYE A
VÁRNEGYEDBEN A
GRAFFITINEK?»

**FEL A BUDAI VÁRBA! - INSTALLÁCIÓK
A VÁRBA VEZETŐ LÉPCSŐKÖN**
SZ 13:00–18:00

A BME Építésztechnika Kar Participation, Simulation, Activism óra nemzetközi hallgatói meglepetés installációkkal, köztéri beavatkozásokkal, place-making aktivitásokkal fogadják a Várba gyalogosan érkezőket a következő útvonalakon:

Víziváros felől:

Jégverem utca, Franklin lépcső,
Kagyló utca, Linzi lépcső

Krisztinaváros felől: Jávorka Sándor
lépcső, Korlát utca, Bugát lépcső,
Gránit lépcső

13

**„MÉG EGY HETET NEM BÍRUNK KI” –
OSTROM AZ ÚRI UTCÁBAN, 1944/45**
SZ 14:00–16:00, V 11:00–13:00

Túlélési tippek és trükkök Budapest 1944/45-ös ostromából: sétálóinkat az Úri utca háborús mindennapjainak megismerésére invitáljuk. Körkép az utcából, ahol egymás mellett éltek (túl) utcagyerekekkel verekedő nemes kisasszonyok, angol kémek, embermentők – és néhány kósza szellem. Bemutatkozik a csikótűzhelyes légoltalmi konyhák, pincemisék, szükségkórházak „úri” világa.

A sétát vezetik: Tarnai Eszter és Lőrincz Andrea történészek, a Budapest100 önkéntesei
Regisztráció: budapest100.hu

14

KÓRUSMŰVEK A BÉCSI KAPU TÉREN
SZ 12:00–12:30

A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola koncertje

15

TÉRZENE A SZENTHÁROMSÁG TÉREN
SZ 14:00–14:30

A Solymári Hunyadi Mátyás Német Nemzetiségi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola Fúvószenekarának előadása

16

GYERMEKMENTÉS A VÁRNEGYEDBEN
SZ 15:00–16:30

Tolnainé Kassai Margit banktisztviselő, fotográfus, 1944/45-ben a Jó Pásztor Bizottság Sztéhlo Gábor evangélikus lelkes vezető gyermekotthonaiban bujkáló gondozónő memoárnaplója sokáig kéziratban rejtőzött. A séta a napló és a Sztéhlo gyermekmentés helyszínéin vezet végig.

A sétát vezeti: Szegő János, a Magvető szerkesztője és Laborczy Dóra újságíró
Regisztráció: budapest100.hu

17

KVÍZJÁTÉK HATÁROK NÉLKÜL

SZ 15:00–16:00

A középkorban az itt megrendezett vásárok kapcsán “szombat piacként” emlegették a mai Kapisztrán térig terjedő térséget. Az északi várkaput a török korban kezdték el Bécsi kapunak nevezni. Ez az elnevezés később ráragadt a térre is. Az 1896-ban lebontott kaput csak 1936-ban építették újjá, Buda felszabadulásának 250. évfordulójára. Vidám feladatokkal “fűszerezve”, kvíz-játéokra várunk a Bécsi kapu téren! Nem csak az agyadat mozgatjuk át, minden ügyességedre és leleményességedre szükség lesz! Családok, csapatok jelentkezését is várjuk!

Közreműködők: Ágoston Boglárka, Kolumbán Zsuzsi, Kovács Katalin, Sibak Julianna, Tóth Villő, Hauenstein Mátyás

Helyszín: Bécsi kapu tér 5-8. előtti tér

18

JÓGA A VÁROS FELETT

SZ 18:30

Teljes testet átmozgató jóga gyakorlatás a naplemente első fényeiben, háttérben a budai hegyekre néző Tóth Árpád sétány panorámájával. Kezdők is nyugodtan csatlakozhatnak, a részvételhez saját jógamatrac szükséges. A program az időjárástól függ. Az órát Farsang Luca tartja.

Regisztráció: budapest100.hu

19

IHLET ÉS MŰVELŐDÉS – A VÁRNEGYED IRODALMI EMLÉKEINEK NYOMÁBAN

V 10:00, 12:00, 14:00, 16:00

Miért költözött Rezeda Kázmér éppen a Várba? Mi mindent köszönhetünk az itt működő egyetemnek és nyomdának? Hol találkozott egymással az irodalmi élet színe-java? Ezekre a kérdésekre is választ kapunk a séta során, miközben irodalmi pletykákat és kísértethistóriákat is felidézünk.

A sétát vezeti: Soós Veronika
Regisztráció: budapest100.hu

20

A DÍSZ TÉR 10. LEGENDÁS LAKÓJA, FESZTY MASA – SÉTAMŰHELY

V 14:00, 15:30, 17:00

Feszty Árpádnak, a nagyhírű körkép festőjének egyetlen gyermeke Feszty Masa (Mária) volt, aki évtizedeken keresztül legendás lakója volt a Budai Várnak. A Feszty-családot 10 éve kutató Görbe Márk művészettörténész segítségével a sétán felidézük ennek a hányatott sorsú hölgynek az alakját, többek közt Masa egykori lakótársaitól származó történetek és tőle származó emléktárgyak segítségével. Megismerjük festőpályafutását és családjának neves tagjait is, így Laborfalvi Róza, Jókai Mór és Feszty Árpád életéből is felvillantunk a Várhoz kötődő epizódokat. A séta fókuszában a barokk korból származó, Dísz tér 10. számú ház áll, mely Feszty Masa néni lakhelyéül szolgált.

A sétát vezeti:
Görbe Márk művészettörténész,
a Sétaműhely túravezetője
Regisztráció: budapest100.hu

PARTNEREK

Minden ház érdekes, minden korszak fontos! Adód 1%-ával támogasd a Kortárs Építészeti Központ Alapítványt, hogy a következő Budapest100 is az épített örökségről szólhasson.

Adószám: 18189223-1-43

BUDAVÁR
ÖNKORMÁNYZAT

Nemzeti Kulturális Alap

Arcanum

MAGYAR
NEMZETI
LEVÉLTÁR

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

PAPAGENO

Budapest
Főváros
Levéltára

Sétaműhely

GUIDING ARCHITECTS

IMAGINE
BUDAPEST

BUDAPESTI
TÖRTÉNETI
MÚZEUM

A részletes program a
budapest100.hu oldalon és a
Budapest100 applikációban is
elérhető, amely letölthető a Google
Play Áruházból és az App Store-ból.

budapest100.hu
facebook.com/budapest100
instagram.com/budapest_100
budapest100@kek.org.hu

